

λά του αίσθηματά και μέσα στη ζωή την παραλυτική που ζει, του μένει, σαν το μικρό και άγιο καντύλι που φέγγει στο άμαρτωλό τό σπίτι, ένα αίσθημα άγνό άφοσίωσης στην τιμιότητα και στην οικογένεια.

Άφοσιώθηκε στη μικρή και όμορφη βαφτιστική του, κορίτσι άθωο και μικρό έλλα ζωηρό, πονηρό και ξυπνό. Τούτο είναι η βάση της κωμωδίας. Μέ μια τέτοια βάση μπορούσε να γραφεί δράμα ή ποίημα. Άς ελπίσουμε πως ο Κύρος θα το γραφεί. Για την ώρα ο κ. κ. Gouault και Charvay, που δεν έχουν τις γνώσεις του Κύρου, έγραψαν κωμωδία.

Λοιπόν, το ζωηρό κορίτσι έρωτεύτηκε. Άλλά η άγάπη του είναι άθωα: άγαπή έναν Έγγλέζο και θέλει να τον παντρευτεί. Οί γονέοι όμως δε θέλουν το γαμπρό κ' επειδή πρέπει γρήγορα το κορίτσι να παντρευτεί για να μη χάσει μια κληρονομιά, του συγυρίζουν ένα άλλο γάμο μ' ένα γάλλο: το πονηρό κορίτσι δε χάνει τότε καιρό: τρέχει και βρίσκει το νουνό της, του ζομολογείται την άγάπη του με τον Έγγλέζο και του λέει «άγαπώ τον Joe Jackson και οί γονέοι μου δε θέλουν να μου τον δώσουν. Μπορούσα βέβαια να τους φύγω, μα δε θέλω, γιατί είμαι καλοαναθρεμένο κορίτσι. Έπειτα πρέπει να παντρευτώ άμέσως, γιατί άλλως χάνω 500 χιλιάδες φράγκα κληρονομιά. Κι άλλο κακό: ο άρραβωνιαστικός μου πρέπει να ύπακούση στους γονέους του και να πάη άμέσως σε ταξίδι. Δε βλέπω παρά έναν τρόπο να παντρευτώ με εκείνον που προτιμώ και να ξεφύγω το γάμο που οί γονέοι μου θέλουν να μου επιβάλουν, και τον τρόπο τον βρήκαμε και τον έσυμφωνήσαμε μαζί με τον άγαπητικό μου. Ο τρόπος είναι να με παντρευτείς εσύ, όχι σ' αλήθεια, αλλά να με παντρευτείς στα ψέματα. Οί γονέοι μου δε θα τολμήσουν να σου αντίσταθούν, θα γελαστούν, θα μ'ε νομίζουν παντρεμένους και όταν γυρίσει ο Έγγλέζος μου από το ταξίδι, ζητάμε διαζύγιο και χωρίζουμε. Η χωρισμένη γυναίκα έχει από το νόμο το λεύτερο να παντρευτεί με όποιον θέλει χωρίς τη συγκατάθεση των γονέων της».

Μια τέτοια πρόταση είναι βέβαια περίεργη και πονηρή. Άλλά υποθέτει τη μεγαλύτερη έμπιστοσύνη στον άντρα και στη τιμιότητά του. Ένα ταίρι έρωτεύμενο έμπιστεύεται την ευτυχία του και την τιμή του σ' ένα άντρα, που δεν είναι και άγιος. Η πρόταση είναι τόσο έμπιστευτική και τόσο τίμια που ξεφεύγει από την αληθινή ζωή.

Ο καημένος ο νουνός, αντίκειμενο τέτοιας έμ-

πιστοσύνης, τί να κάνει; να δυσαρεστήση τη βαφτιστική του πάγαπάει σαν κόρη του, να την καταδικάση σε γάμο άνάμοστο ή να την καταδικάση να μη παντρευτεί και να χάση 500 χιλιάδες φράγκα; Λέει πρώτα όχι, έπειτα λίγο λίγο μπερδέβεται και στο τέλος παραδέχεται χωρίς να πη και καθαρά ναι.

Και βρίσκεται έτσι μπλεγμένος και καταδικασμένος να παίξη ένα ρόλο άφύσικο, με μόνη του ύποπτη την άθωα του άφοσίωση στη βαφτιστική του. Από δω κι όμπρός αρχίζουν τα μαρτύριά του. Μπροστά στον κόσμο η βαφτιστική του είναι γυναίκα του, οί γονέοι νομίζουν την κόρη τους παντρεμένη σ'αλήθεια και περιμένουν τάγγόνια, ενώ τα δουλικά παραμονέβουν και μουρμουρίζουν και μέσα σ' όλα αυτά, τα δυο πρώτα μας πρόσωπα, ο ψευτογαμπρός και η ψευτονούφη, ξετυλίξουν τους δυο αντιφατικούς χαρακτήρες τους. Εκείνη, με την άθωα νιότη της γελά και διασκεδάζει. Εκείνος, φέρνει όλη την ελπίση της καλοσύνης του, στενοχωριέται και ντρέπεται...

*

Να μη τα πολυλογούμε, ό,τι έπρεπε να γίνει έγινε. Η φύση έκαμε το άρσενικό πράμα να γίνει φυσικό. Ο γάμος που άρχισε σαν παιγνίδι τέλειωσε στην πραγματικότητα. Το άθωο και καλό κορίτσι κατάλαβε τα μαρτύρια του ψευτοσυζύγου της, την καλοσύνη, την άφοσίωσή του, την άθωα άγάπη του που λίγο λίγο έγινε και αληθινή άντρική άγάπη. Μόνο του ζητεί να γίνει πραγματική γυναίκα του, αφού μάλιστα ο άρραβωνιαστικός που περιμένουμε έπαθε στο δρόμο του μακρινού ταξιδιού του κάποια δυστυχήματα και γράφει πως δε θα μπορέση να γυρίσει πριν από τέσσερα χρόνια. Μάλιστα ο Έγγλέζος δεν έφρόνησε και τόσο καλά, δε βάσταζε το λόγο του και στο ταξίδι του παντρεύτηκε. Τούτο μ'ε άνακουφίζει κάπως και δε βρίσκουμε πως και οί δυο άλλοι έκαμαν τόσο κακά να παντρευτούν σ'αλήθεια.

*

Ίδου το έργο που ο Κύρος χτυπά κατακέφαλα. Άν θέλετε, είμαστε σύμφωνοι με τον Κύρο πως δεν είναι για δεσποινίδες. Και τί έργο είναι για δεσποινίδες; Στη Γαλλία, μόλις σε δυο θέατρα μπαίνουν οί δεσποινίδες που δε βλέπουν παρά μερικά θεάματα διαλεγμένα και κλασσικά.

Καλά έθκαναν να κάμουν το ίδιο κ' εδώ. Άλλά τί ήθικώτερο από την άνώδυνη τούτη κωμωδία που δεν έχει μήτε μια μοιχία, μήτε ένα σκοτωμό έθικο, μήτε μια κακή πράξη και που τελειώνει να φέρνη, με τρόπο πολύ διασκεδαστικό για μ'ε, στην οικογενειακή ζωή έναν άνθρωπο που ζούσε με κοκότες;

ΟΥΤΙΣ

πωρη. Νόμισε πως γλύτωσε από το βάσανο κ' η ευερίδησή του. Όχι! Όλα του βρόντου, όλα στο γιαλό. Χαμένα όλα για ένα μπόσκιο, άνόητο κίνημα—για μια κούραση—και για ένα πείσμα. Γύριζε κάποτε ο δύστυχος στο έργαστήρι του, και πάλε, ότι που έμπαινε μέσα, οί στίχοι εκείνοι του ποιητή του πληγώνανε στην ψυχή του. Έσπανε στα κλάματα, μόνο που τους θυμότανε. Κάθε λέξη για τον Άντρέα είχε νόημα, κάθε λέξη τον κεντούσε σά σουβλιά, ως και κει που φώναζε η άμικρη κόρη της Κλυταιμνήστρας τον Έρμη και την Άρα και τις Έρινιές, γιατί βλέπουνε, γιατί γνωρίζουνε όσους έθικα πεθαίνουνε. Άχ! τώρα πια μήτε ο Άντρέας δε θα πάψη το θρήνο του τον τρομερό. Σωστά την είπε ο ποιητής «άκόρεστον οίμωγαν». Άκόρεστη, αλήθεια, που δεν τη χορταίνεις και δε σε χορταίνει, παρά όλοένα τα σπλάχνα σου τρώει.

Και συνάμα, με τα κλάματα μαζί, με την οίμωγη και το θρήνο, η λατρεία της Όλιας στο στήθος του τραγουδούσε τους ύμνους τούς αιώνιους, της πίστης τούς ύμνους και της άφοσίωσης της ταπεινής, της δέησης της όλοθερμής τούς ύμνους και της άγάπης, τραγουδούσε όλους τούς ύμνους της λαβωμένης του ανθρώπου της καρδιάς. Την ίκίτεθε, την

παρακαλούσε. Μήπως δε στάθηκε άρτή στη ζωή του η άταιρίαχη κ' η παντοδυναμούσα; Μήπως τέτοια δεν είτανε ακόμα και τώρα; Τι περίεργο το αίσθημα του Άντρέα! Στην άπλή του την ύπαρξη και τη μέτρια, στην ύπαρξη την πεζή που κληρονόμησε από τους γονιούς του, στην ισόδρομη τη στρατα του την άπαγγελματική, ξανοίγει άξαφνα ένα λουλούδι και βλασταίνει χιεύσως η άγάπη του εκείνη για την Όλια στή Βενετία. Κ' όστερις από το θανάτό της, σά να τον κυρίεβε ξανά ως και στα κινήματα της ψυχής του, ως και στα καρδιοχτύπια του η προγονική κανονικάδα, κανονίκεσε την άγάπη του την ίδια. Έπρεπε δηλαδή—έτσι τα συνταίριαζε με το νου του—έπρεπε χωρίς άλλο, αφού κάθε σκέψη του δική της, δικός της κάθε του λογισμός, να του γίνη τώρα βοηθός ή πεθαμμένη, για να πάη όμπρός, για να μπορέση. Και τόντις μέσα του μπορούσε, με την ίδια και μόνο πως μαζί της μπορεί. Ποτίς ο Άντρέας δε σκόρπισε δώθε κειθε τη δύναμή του. Έβλεπε άγνό. Κι άφτό της το χρωστούσε. Πρώτη γυναίκα η Όλια, εκείνη κι όχι άλλη, του έμαθε την άγάπη, του έμαθε τής άγάπης την ήδονή τη βαθεία. Στην άγκαλιά της κατάλαβε. Άδύνατο. Δεν την ξεγνούσε. Πάντα ζωντανή, ζωντανή

Ο ΝΟΥΜΑΣ,

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Για την Ελλάδα δρ. 10. — Για το Έξωτερικό δρ. 10.

20 λεπτά το φύλλο λεπτά 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ: Στα κιάσκια της Πλατείας Συντάγματος, Όμόνοιας, Υπουργείου Οικονομικών, Σταθμού Τροχόδρου, (Όφθαλμιατρείο), Βουλής, Σταθμού Υπόγειου Σιδηρόδρου (Όμόνοια), στο καπνοπωλείο Μανωλακάκη (Πλατεία Στουρνάρα), Έξάρχεια, στα βιβλιοπωλεία «Έστίας» Γ. Κολάρου και Σακέτου [όδος Σταδίου, άντικρύ στή Βουλή]. Στο Βόο βιβλιοπωλείο Χριστόπουλου. Η συντρομή πλερώνεται μπροστά κ' είναι ένός χρόνου πάντα

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Ο δημοσιογραφικός Μουλέν-ρούζ. — Ο Άσιακός της «Πρωίας» — Γράμμα του Βέη— Στον φίλον μας — Βοηθήματα φρεσίματα.

ΑΝ είναι ήθικό ή ανήθικο έργο η Ζωζέτα, το βλέπουμε σ' άλλη στήλη του «Νουμά» που ξετυλίγεται ξερα ξερά η ύπόθεση της κωμωδίας, και που απορεί ο καθένας: έτσι να μορφώσει δική του πεποίθηση, άνάλογη πάντα με τις ίδιες σκέψεις για την ήθική και για την τέχνη. Οί διάφοροι ήθικο-ζωζετολόγοι του Άθηναίου τύπου ής τσαμπουνάτε όσο δέξουν κανέναν δεν τους άκούει και πολύ σωστά έβαλε τα πράματα στη θέση τους το «Άσιν» της περασμένης Τρίτης στο πρώτο άρθρο του, αποδείχνοντας με τη σιδερένια λογική πως ήθικά κι ανήθικα έργα δεν υπάρχουν, παρά υπάρχουν μόνο ήθικες κι ανήθικες κοινωνίες, που ύποστηρίζοντας ένα έργο, όσο ανήθικο κι ά φαίνεται, το άναγκάζουν ήθικό ή άναγνωρίζουν τον έαυτό τους ανήθικο, άφοι το χροκοτούνε και το κολοχωρεύουνε.

Όσο ανήθικο όστοςό κι αν είναι ένα θεατρικό έργο, η κοινωνία δεν έχει να πάθει και μεγάλες ζημιές, αφού οί ήθικοί άνθρωποι είναι λεύτεροι να μην το δούνε μα κι αν το δούνε δεν έχουν τον παρασκευέτερο φόβο να χάσουν την ήθική τους, κι αφού οί ανήθικοι, το δούνε δεν το δούνε, θα μένουν πάντα ανήθικοι.

Σ' άλλο έπρεπε να προσέξουν οί ήθικοζωζετολόγοι του τύπου και γι' αυτό να σκέψουν τα ραήα τους. Έπρεπε να προσέξουν στον άν ήθικος πατριωτισμός που είναι πιο βλαβερός από τα ανήθικα θεατρικά έργα και που εξαχρειώνει άσυνείδητα και τούς ήθικώτερος πολίτες. Ο ά-

μέσα του, μέσα του ενεργούσε κ' ενεργούσε παντοτινά.

Ο Άντρέας τέτοια παρακάλια έκανε στο έργαστήρι της Όλιας, τέτοια ενέργεια έβγαζε η ψυχή του από της Όλιας τη λατρεία. Λίς και της γύρεβε να σώση την Κατινούλα, να τον πονέση, μα να μην τήχη άβασταχτο καημό που δεν την έσωσε την ίδια. Τη φανταζότανε παραπονεμένη και της ζητούσε, τον έαφτό του να του παρηγορήση. Πρόσμενε παρηγοριά κι από την Όλια κι από την Κατινούλα συνάμα. Παρακολουθούσε με πάθος, με λαχτάρα, κάθε μικρή παραμικρή καλησέρεψη στην ύγεια της άτυχης κόρης. Μα τα πράματα δεν προχωρούσαν. Καθαρό έβρωστη να την πης, όχι βέβαια. Έτρωγε, κοιμότανε, κατέβαινε, συγκύριζε για τις κάμαρες, την τρίτη, έννά του Μαη, σερβίρισε κιάλας στο τραπέζι, που το καταχαρθηκε η καημένη. Έρχεται όμως στιγμή, δεινή στιγμή που τη δοκίμασε κάθε γιατρός, η στιγμή όπου ο άβρωστος βαριέται τα γιατρικά του, και δεν τα θέλει. Εκεί κατάντησε η Κατινούλα. Μήτε νάκούση μήτε να διη λάστικα, τόντες, νιτράτα, γχομενόλαδα, πλυσίματα και σταλαζιές. Της είχουσι τέσσερεις, κευρασμένη, άφανισμένη, το δήλωσε βρήτά πως δεν τα

πῆθικος αὐτὸς πατριωτισμὸς ξεχύνεται ἴσα ἴσα ἀπὸ τῆς ἴδιας τῆς φημερίδας καὶ γι' αὐτὸ καλὴ θὰ κάνανε οἱ Ἅγιοι Ἀντώνιοι τοῦ τύπου αὐτοῦ νὰ ζητῶν ἀνωτομικὴ λογοκρισία γιὰ τὰνθίκα θεατρικὰ ἔργα, νὰ ζητῶν τὴ λογοκρισία γιὰ τὰνθίκα κα πατριωτικὰ καὶ πολιτικὰ ἔργα τους καὶ γιὰ τῆς φημερίδας ζωτέτες τοῦ δημοσιογραφικοῦ Κ ο κ κ ι ν ὀ μ υ λ ο υ.

ΚΑΛΗΘΣ Ἀθηναῖος λογιώτατος ποῦ στέλνει ταχτικὰ ἀνταπόκρισεις ἀπὸ δὴ στὴν «Πρωτὰ» τῆς Πόλης καὶ ὑπογράφεται μὲ τὸ ψευδώνυμο Ἀστακός, στὴν τελευταία του ἀνταπόκριση ποῦ τυπώθηκε στὴν ἀριθμὸ 203 τῆς «Πρωτῆς» (16 τοῦ Μάη) εἰρήνεται λυσσασμένα τοῦ κ. Λάμπρου γιὰ τὸ πᾶν τὸ «Ἐφημερίδα» καὶ δὲ βράδεψε τῆς καθρευσσιάνικες δραματικὲς ἀναγούλες ποῦ εἴχανε σταλθεῖ στὸν Παντελλίδειο.

Καὶ ξέρετε γιὰ τὴ φέρθηκε ἔτσι ὁ κ. Λάμπρος; Γιὰ νὰ κολακίσει τοὺς δημοτικιστὰδες ποῦ εἶναι, λέει ὁ κ. Ἀστακός, χαμῆνοι σ' ἄλλες τῆς φημερίδας καὶ θὰν τὸν ἐλιθάνισον. Λογικὴ ἀστακοῦ αὐτὴ καὶ πᾶνε παρσο, ἂν καὶ μπορούσαμε, ἀπαντώντας στὰ τέτα ἀστακολογήματα, νὰ ποδοῖξομε πὼς ἂν λαχτρούσε λιθάνισμα ὁ κ. Λάμπρος θὰ βράθευε κανένα καθρευσσιάνικο ἀνοχτόδραμα, ἀφοῦ οἱ καθρευσσιάνοι δυστυχῶς σήμερὰ εἶναι περισσότεροὶ ἀπὸ τοὺς δημοτικιστὰδες καὶ ξεδιάζουν ἀλογόγιστα τὸ λιθάνι τοῦς τελλίηδες τῆς τελεκεδοσύνης τοῦς.

Ὁ κ. Ἀστακός ἀποκαλεῖ στὴν ἴδια ἀνταπόκρισή του τὸ «Νουμά» «ἐφημερίδα ἀπόζουτου πάσης μαλλιαιρικῆς βδελυρίας». Τὸν εὐχαιριστοῦμε πολὺ γιὰ τὰ χροιά του λόγια, γιὰ τὸν μποροῦσε ἀξιόλογα νὰ μᾶς βρῆσει καὶ νὰ μᾶς πει πὼς μοσκαλοῦμε σὴν τῆς μυροῦδῆτες τοῦ ἀνταπόκριτες.

Ὁ ΑΓΑΠΗΤΟΣ φίλος καὶ ἀκριβὲς συνεργάτης μας Νίκος Βέης μᾶς ἔστειλε τὸ ἐκλόουθ γράμμα, ἀπαντώντας μὲ περισσὴ χάρη στὸ γράμμα τῆς κ. Καλλιρρόης Ἀδαμιάδου ποῦ τυπώθηκε στὸ περασμένο φύλλο.

«Χαρὰ τρισάγια πλημμυρίζει τὴν καρδίᾳ μου μαχθίνοντας πὼς ἡ ἄξια καὶ καλὴ συναδέλφισσά μου δ. Καλλιρρόη Ἀδαμιάδου εἶ καὶ βασιλεύει στὰ Γιάννινα. Ἡ χαρὰ μου γιὰ τὸν τρισευχάριστο αὐτὸν μαντατο εἶναι τόσο μεγάλη, ποῦ σκεπάζει ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη τὴ λύπη ποῦ νοιώθω, βλέποντας πὼς ὅσα σημεῖα ζωῆς δείχνει στὸ τελευταῖο τῆς γράμμα δὲν εἶναι καθόλου ἀντάξια οὔτε τῆς παλιῆς μας φιλικίας—ποῦ ἐλωδιόλου τὴν ἀρνιέται—οὔτε—ἂν θέλετε—τῆς νεκρολογίας μου. Ὅσο γιὰ τῆς δικμαρτυρίες τῆς, πᾶν νὰ τῆς παραδεχθῶ καὶ ἐγώ. Γιὰ τὸν πολλὰ πράγματα, ὅσο ἀληθινὰ καὶ ὠρατὰ καὶ χαρτζηριστικὰ καὶ ἂν εἶναι, γράφονται μόνο γιὰ πεθαμένους, ὅχι ὅμως καὶ γιὰ κόρες, ποῦ ζοῦν, ἄνοῦν καὶ βασιλεύουν καθὼς ἡ δ. Καλλιρρόη.

ΝΙΚΟΣ Α. ΒΕΗΣ

Τὸ «Ἄστυ» ποῦ ξανατύπωσε ἀπὸ τὸ «Νουμά» στὸ φύλλο τοῦ περασμένου Σαββάτου τὸ γράμμα τῆς κ. Καλλιρ-

ρρῆς Ἀδαμιάδου, πρέπει νὰ ξανατυπώσει τώρα καὶ τὸ χαριτωμένο γράμμα τοῦ ἀγοπητοῦ μας φίλου γιὰ νὰ δοῦν καὶ οἱ ἀναγνώστες τοῦ πᾶσο νόστιμα διαφεντεύει ὁ Βέης τὴ νεκρολογία του, ποῦ ἡ κ. Ἀδαμιάδου τόσο σκληρὰ τοῦ τὴν ἐπέκρινε μὲ τὸ γράμμα τῆς.

ΤΟ ΓΛΩΣΣΙΚΟ ζήτημα κινεῖται σ' ὅλα τὰ κέντρα τῆς Ρωμισσύνης, στὴν Πόλη, στὴ Σμύρνη, στὴ Μυτιλήνη, τὸ Κἄϊρο καὶ σ' ὅποιο ἄλλο μέρος τῆς γῆς βρῆσκονται Ρωμοὶ καὶ μάλιστα καὶ ποῦ βγαίνουνε Ἱωμαίικες φημερίδες. Ἡ τέτα κίνηση τοῦ ζητημάτου εἶναι ἀπαραίτητο γιὰ τὸν ἀγῶνα μας νὰ μνημονεύεται στῆς στήλες τοῦ «Νουμά» καὶ γι' αὐτὸ θὰ περκακλέσομε τοὺς ἀναγνώστες μας, (ἀφοῦ εὐτυχῆσαμε νᾶχομε ἀναγνώστες σ' ὅλα τὰ μαγῆλα καὶ μικρὰ κέντρα τῆς Ρωμισσύνης) νὰ μᾶς στέλνουνε σὲ σύντομες ἀνταποκρισοῦλες, τι γίνεται καὶ τι γράφεται στὸν τόπο τοῦς γιὰ τὸ ζήτημα.

Ἀπαραίτητο τὰ γράμματά τους νὰ συντεροφύονται καὶ μὲ τῆς φημερίδας ἢ μὲ τὰ βιβλία καὶ φυλλάδια ποῦ ἀναφέρονται σ' αὐτὰ. Ἐλπίζομε πὼς τὰ λόγια μας θακουστοῦν καὶ οἱ φίλοι θὰ σκητουνε μὲ ἐνθουσιασμὸ στὴ δουλιὰ ποῦ τοὺς προτεῖνομε.

ΣΤΗΝ Πολιτικὴ «Πρωτὰ» (10 τοῦ Μάη) δημοσιεύθηκε ἡ ἀκόλουθη

«ΔΙΑΣΑΦΗΣΙΣ»

Εἰς τὴν δῆλωσιν, εἰς ἣν λίαν ἀξιεπαίνως προέβη ὁ ἐκ τῶν καλῶν δημοδιδασκάλων τοῦ Ζωγραφεῖου κ. Γ. Καρατζᾶς καὶ ἐκαθάρισεν οὕτω τὴν θέσιν του, οφείλοισι νὰ προβῶσι καὶ οἱ ἄλλοι ἐκ τῶν διδασκάλων, ὅσοι λέγεται δινοσοῦσι τὴν νόσον τοῦ μαλλιαιρισμοῦ καὶ ὧν τὰ δνόματα ἀποφεύγομεν ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ἀναγράψομεν.»

Δὲν ξέρομε ἂν ὁ Καρατζᾶς καθάρισε ἢ μουντζούρωσε τὴν θέσιν του μὲ τὸ περίφημο γράμμα του ποῦ τὸ ξανατύπωσε καὶ μᾶς σὲ τοῦ περασμένου φύλλο. Ξέρομε μοναχὰ πὼς ὅλοι οἱ δημοτικιστὰδες τῆς Πόλης δὲν τοῦ μοιάζουν καὶ ἔτσι τὸ Βουργαρικο σκέδιο τῆς «Πρωτῆς» δὲ θὰ φέρει κανένα ἀποτέλεσμα καὶ θὰ πάει στὰ οὐρ!

ΣΤΟ ΜΟΤΣΑΡΤ

Ὁ κόσμος εἶχε, πρὶ φανῆς, θάματα ἐφτὰ γεννήσει, μὰ θάμα, ὦ Μότσαρτ, εἶτανε τῆς σύντομης ζωῆς σου κάθε στιγμή. Καὶ μπόρεσε ἐκεῖνα ν' ἀφανίσει ὁ χρόνος, μὰ ὅσο ἡ γῆς μας ζεῖ, θὰ ζεῖ καὶ ἡ μουσική σου.

ΔΕΚΑΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

γιὰ τὴ ἀκράτεια τῆς φοβερῆς. Τὰ μάθρα βούχα δὲ σαλέψανε. Κουνήθηκε μοναχὰ τᾶσπρο τὸ κεφαλί. Ἐσκυψε. Τὸ σκύψιμο εἶδος προσκύνημα στὴν εἰμαρμένη σου εἶναι νὰ καταλάβῃς πὼς ἡ ἀκράτεια εἶτανε ἀχ! ἀπὸ τῆς ἀβῶστῆς ποῦ μήτε νὰ τὸ συλλογιστῆς νὰ τῆς γικτρέψῃς. Ὡστόσο ζύγωσε ἡ ὠρα ποῦ ἔπρεπε νὰ ζετᾶση καὶ τὴν ἀβῶστη. Λές καὶ δὲν ἔξερε τί νὰ ζετᾶση. Ἐτυχε ἴσκι ἴσια νὰ τοῦ πῆ ὁ Ἀντρέας πὼς τὸ ἔμπυο τὸ περισσότερο ἴσως νὰ ἐρχότανε ἀπὸ κάποιο ἀπομεινάρι τοῦ δεξιῦ τούρητήρα μέσα στὴ φούσκα. Τοῦ ἄρρεσε ὁ λόγος. Λοιπὸν ἀφτὸ νὰ ζετᾶση. Πέρασε στὴν κάμαρα τὴν πλαγινή, ὅπου κοιτότανε ἡ Κατινούλα στὸ κρεβάτι ἀπάνω τῆς Ἄνας. Προτοῦ περάση, κοντὰ στὴν πόρτα, στάθηκε δὴ δερτερόλεφτα μὲ τὸν Ἄρτο ποῦ τὸν ἀκολουθοῦσε. Ὁ Ἀντρέας στὸ μεταξύ τοῦ εἶχε δεῖξει τὸ μπουκάλι τῆς πρῶνῆς, γεμάτο ἔμπυο πηχτὸ πηχτὸ. Νερὸ δὲν ξεδιάκρινε.

— «Ἄπ' ὅσα μαθαίνω, τὸ νεφρὸ πιασμένο δὲ φαίνεται. Ἄν εἶτανε τὸ ἔμπυο νεφρῆσιο, δὲ θὰ ζοῦσε πιά σήμερα.»

— «Μὰ τὸ νεφρὸ τῆς εἶναι φουσκωμένο», πετιέται καὶ τοῦ ἀπαντᾷ κάπως ταραγμένος ὁ Ἄρτος ποῦ πρῶτα ἔλεγε τοῦ Ἀντρέα πὼς τὸ παραφούσκω-

ΜΙΑ ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Γ'

Ὁ ἔρωτας ἔκαμε τὴν καταχτησὴ του καὶ στῶν δυονῶν τῆς καρδίας, ἴσως χωρὶς καὶ οἱ ἴδιοι νὰ τὸ ξέρουνε. Ἡ νύχτα ὅλη τελειωμὸ δὲν εἶχε καὶ γιὰ τοὺς δύο, ὅσο ποῦρθε ἡ αὐγὴ, καὶ τοὺς ἔδωσε ἐλπίδες πὼς θὰ ξαναἰδοῦν. Ἡ Κατήγκω μὲ μακτὰ βουρκαμμένα ἀπ' τὴν ἀγρύπνια βγήκε κατὰ τὸ συνήθειο περίπατο χωρὶς νὰ βάλῃ στὸ στόμα τῆς τίποτες γιὰ τὴ ὄρεξή τῆς κόπηκε σὰ μὲ μαχαίρι. Σὲ μισὴ ὥρα νὰ καὶ τὸν βλέπει ἀπὸ μακριὰ. Τὸ τί αἰσθάνθηκε, εὐκολὰ τὸ καταλαβαίνει ὅποιος ἀγάπησε ποτὲ του. Χαίρετηθήκανε χωρὶς νὰγγίξῃ ὁ ἕνας τὸ χέρι τᾶλλουνοῦ. Τὰ μάτια μοναχὰ μιλοῦσανε, καὶ ἔκουγες τὸ χτύπο τῆς καρδίας τοῦς. Ἐκαημένα νιατα, τί γλήγορα ποῦ φεύγετε, μὰ ὅσο καὶ ἂν φεύγετε, κανένας ποτὲ τοῦ δὲ σὰς ξεχνᾷ. Εἶστε ἢ πὶὸ εὐτυχημένη στιγμή τῆς ζωῆς τᾶνθρώπου, πᾶχει καρδιά μῆσα του, καρδιά γνήσια καὶ ἄδολη.

Πρῶτος ἐκεῖνος μίλησε γιὰ τὸ ὠραῖο πρῶτὸ, γιὰ τὰ πουλιὰ ποῦ κελαδοῦσαν τριγύρω τοῦς καὶ ἔκουγες πὼς ἔκαναν τὴν ἔρωτα μεταξύ τοῦς. Περπατοῦσαν καὶ ἔβλεπαν τὴν ὠραία φύση μ' ἔλεει τῆς τῆς καλλινέες, ἔβλεπαν τῆς χωριατοπούλες μὲ τὰ ροδοκόκκινα μαγούλα τοῦς νὰ γυρίζουν ἀπ' τὴν ἐκκλησία. Φτακνε κοντὰ σὲ μιά βρύση καὶ καθῆσαν στὴν πέτρ' ἀπᾶνου γιὰ νὰ τὰ ποῦνε ἴσως. Ἐτρᾶχε τὸ νερὸ σιγανὰ σιγανὰ, καὶ ὁ βροσκὸς ἔβρασε παρακάτω τὰ νῆδια του, παίζοντας τὴ φλογέρα του καὶ τραγουδώντας ἕνα ἔρωτικό βουνησίο τραγοῦδι. Τότες ὁ Δημητρός γύρισε καὶ τῆς ἔδωσε μιά ματιὰ, καὶ ἐκεῖνης βουρκαωσαν τὰ μάτια. Εἶτανε σὴν ὄνειρο καὶ γιὰ τοὺς δύο. Ἄχ, τῆς λέει, πόσο ζουλεύω τὸ βροσκὸ, ποῦ μὲ τὴ φλογέρα του σοῦ δίνει νὰ καταλάβῃς τί αἰσθάνετ' ἡ καρδιά του. Ἦθελα νᾶμαι στὴ θέση του, νὰ τραγουδοῦσα σὴν αὐτόν, καὶ τότες θὰ καταλαβαίνες καὶ σὺ τὸ τί ἡ καρδιά μου αἰσθάνεται.

Εἶτανε ἡ πρώτη κεντιὰ ποῦ τὴν ἔδωσε πὼς τὴν ἀγαπᾷ, καὶ ἡ Κατήγκω κατακοκκίνησε. Τότε τῆς λέει τὸν ἔρωτά του, τῆς λέει πὼς τὴν ἀγάπησε ἀπ' τὴν πρώτη στιγμή ποῦ τὴν εἶδε, καὶ ὁ νοῦς του καὶ ὁ λογισμὸς του δὲν εἶναι ἄλλο παρὰ ἂν θὰ μπορέση καὶ ἐκεῖνη νὰ τὸν ἀγαπήση. Δὲν εἶμαι πλούσιος, τῆς

*1 Κοίταξε φύλλα 247 καὶ 248.

σηκώνει πιά τῆς καὶ νὰ λείψουνε. Τρόμαξε ἴδιος ὁ κ. Ἄρτος. Ἄμα πᾶψουνε, λέει, τὴ θεραπεία, ποτᾶμι θὰ τρέξῃ τὸ ἔμπυο καὶ γιθῆκαμε. Ὁ Ἀντρέας κατὶ στοχάστηκε ἀμέσως. Ὁφελήθηκε ἀπὸ τὸν τρόπο τοῦ γιαιτροῦ. Ἀπὸ καιρὸ τὸ παθοῦσε νὰ συμβουλευτῆ τὸν περίφημο τὸν Γκαρνιέρη, τὸ μαστορα τὸν ζακουστό, πρῶτο στὴν ἐπιστήμη του, φουσκογνώστη καὶ νεφροδὶφη φουρμισμένο στὴν Ἐβρώπη. Ὁ Ἀντρέας εἶχε κάμποσες φορὲς παρακαλέσει τὸν Ἄρτο νὰ φέρῃ τὸν Γκαρνιέρη. Ὁ Ἄρτος σὰ νὰ μὴν εἶδεινε πολὺ πρόθυμος. Μὰ τώρα, ἔτσι, γιὰ μιάς, σὰ νὰ μὴν μπορούσε πιά νὰ τᾶποσύγῃ, σὰ νᾶκανε ἀπόφαση καὶ κουράγιο, τοῦ ἀποκρίθηκε πὼς θὰ τοῦ μνησῆ, καὶ τόντις πολὺ γλήγορα τοῦ μνησῆ, ἀφοῦ παρουσιάστηκε ὁ Γκαρνιέρης τῆς εἰκοσιπέντε τοῦ Μάη, πέμπτη πρῶτ.

Ἄψηλὸ ἀψηλὸ τᾶνάστημά του. Ὁλόμαβρη χυμένη ἀπὸ πάνω ἴσα μὲ κατὰ λιγνὴ φορεσιὰ. Στὴν κορφή, ἄσπρα μαλλιά. Νὰ ὁ Γκαρνιέρης. Τὰ μάθρα ἔβλεπε ἀπὸ τὴν πρώτη ματιὰ σου, καὶ στὴν ἔκρη ἀπάνω, τᾶσπρο τὸ κεφαλί. Σοβαρός. Περνοῦσε γιὰ πολὺ ἔξυπνος, φίνος ἄνθρωπος. Μὰ ἐκεῖνη τὴ μέρξ ἐμοιαζε σὰ μπερδεμένος. Κᾶθησε. Τοῦ ξεδιάλισε ὁ Ἀντρέας τὰ ἱστορικὰ τῆς Κατινούλας. Τοῦ μίλησε

μὰ φυσικὸ καὶ ἔπιανε τόπο δύο νεφρῶνε.

— «Τότες ἀλλάζει ἡ Σκύψανε παλε τᾶσπρα τὰ μαλλιά τῆς κορφῆς καὶ μπῆκε στὴν κάμαρα ἢ μαβρη φορεσιὰ. Ὁ κ. Γκαρνιέρης, μ' ὅλη τὴν τέχνη, ψιλάφησε τὴν Κατινούλα. Τὴν ἀναπνοή τοῦς δὲν παίρνανε οὔτε ἡ Ἄνα οὔτε ὁ Ἀντρέας, μήπως καὶ ἐνοχληθῆ, ἐνῶ λειτουργοῦσε. Τὴ φούσκα ὅμως καὶ τὰ φουσκοτόπια δὲν τὰ κοιτάζε. Τελειώσε, γύρισε στοῦ Ἀντρέα. Προσμένανε τί θὰ βγῆ ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεὸς πκντα σὴν κωμποδεμένος. Εἶπε πολλὰ καὶ πολλὰ, τὰ εἶπε ἀγαλῖα γαλῖα, γλυκὰ καὶ σεβάσμα. Τὰ χεῖλια μῆλις ἀνοίχτα ἢ γλώσσα του δὲ λαλοῦσε λαλοῦσε ὅλο μαζί τᾶσπρόμαλλο τὸ κεφαλί.

— «Τὸ λοιπὸ, τί σὰς συμβουλέω; γιὰ τὴν ἔπρεπε ὅπως καὶ ἂν εἶναι νὰ φτασῇ καὶ σ' ἕνα συμπεράσμα. Ἰδοῦ. Ἄν τὴν εἶχαμε στὸ νοσοκομεῖο, δὲ θὰ παραγυρέβαμε. Ἀφοῦ εἶναι σπῆτι σὰς, ἀφοῦ τὴ νοιάξεστε σὰ...σὰ...»

— «Σὴν παιδί τοῦ σπιτιοῦ», βοήθησε ἡ Ἄνα. — «Μάλιστα! Μάλιστα! Σὴν παιδί τοῦ σπιτιοῦ. Ὁραῖα τὸ λίτε», παρατήρησε μὲ κάπιο νόημα.

— «Καὶ σὴν ἀβῶστη ποῦ θέλει γιαιτρεῖα», πρῶ-